

HARD HVERDAG FOR FUNKSJONSHEMMEDE BARN

Verdens Helseorganisasjon slår fast at funksjonshemmede generelt har dårligere tilgang til helsetjenester og utdanning enn andre. De er også overrepresentert blant verdens fattige, da 80 prosent av personer med nedsatt funksjonsevne lever i utviklingsland.

Tekst: JON RIAN

I mange samfunn har funksjonshemmede liten eller ingen mulighet til å gå på skolen, ha en jobb, stifte familie og delta i samfunnslivet.

HVA KAN SOS-BARNEBYER GJØRE?

Hvordan kan SOS-barnebyer sørge for at funksjonshemmede barn og deres forsørgere blir involvert som en ressurs i familieprogrammene og i samfunnet? Hvordan kan en jobbe for å sikre like rettigheter og muligheter for alle, inkludert funksjonshemmede? Dette var temaet på en workshop i Malawi i desember 2015, arrangert i samarbeid mellom SOS-barnebyer i Norge,

Atlas-alliansen og den lokale organisasjonen FEDOMA (Federation of Disability Organisations in Malawi). På workshopen delte SOS Malawi, Zambia og Zimbabwe erfaringer og samfunnets oppfatninger av funksjonshemmede, og fikk opplæring i hvordan de kan styrke rettighetene til personer med nedsatt funksjonsevne.

Under diskusjonene kom det fram mange uhyggelige eksempler på lokale myter og fordommer om personer med ulike former for funksjonsnedsettelse. På grunn av stigma og fordommer er det mange foreldre som skjuler sine funksjonsnedsatte barn i sitt eget hjem. Barna går

dermed glipp av en utdanning og sosial omgang med andre barn. Svært mange funksjonshemmede barn er ikke engang offentlig registrert.

FRA POLICY TIL HANDLING

SOS-barnebyer har en internasjonal policy for inkludering av barn med nedsatt funksjonsevne, som blant annet slår fast at familier og samfunn må styrkes for å ta vare på barn med funksjonsnedsettelse og ivareta deres rettigheter. Barn med funksjonsnedsettelse har ekstra høy risiko for å bli forlatt av familien, som ofte mangler informasjon, støtte og opplæring i hvordan de kan håndtere et barn med nedsatt funksjonsevne. SOS-barnebyer i Malawi, Zambia og Zimbabwe ønsker å bidra til å styrke familiene for å forebygge at barna blir forlatt. Det er allerede opprettet helsetilbud for barn med ulike funksjonsnedsettelse i Malawi. I familieprogrammene blir noen av foreldrene og barna med nedsatt funksjonsevne fulgt opp tett. Men de som jobber med familiene har oppdaget at mange foreldre ikke forteller dem at de har et funksjonshemmet barn, og at det dermed antas å være store mørketall.

INKLUDERENDE UTDANNING

Tall fra UNESCO viser at 90 prosent av barn med funksjonshemminger i fattige

Livet til Maria ble snudd opp-ned da barnet hennes ble lam etter en sykdom. Mannen hennes ville forlate barnet, men hun nektet. Nå skal SOS-barnebyer gjøre mer for å involvere funksjonshemmede i samfunnet.

